

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

RELATIEF

toneelspel in vier bedrijven

door

Peter de Kemel

1880

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr. 2217

PJOTR

Toneelspel

door

Fons de Koninck

naar het boek van Jan Terlouw

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2001
Nr.1551

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *PJOTR* op te voeren moet de naam van auteur *FONS DE KONINCK* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

© 1985 Toneelfonds J. Janssens/Fons de Koninck
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

SPELERS. (in orde van opkomen.)

- Sergeï Andrejecitch, vader van Pjotr.
- Pjotr Sergejevitch
- Nikolai, Marskramer
- Bewaker + 2 helpers
- Stefan Alexandrovitch, revolutionair
- Elena Ivanova, weduwe
- Dimitrov, buurman van Elena Ivanova
- Shura, vrouw van Stefan + figuratie gevangenen.
- Petrov, kampcommandant
- Ivanov, sergeant in het kamp
- Viktor de Kaukasiër, vriend van Sergeï
- Waard
- Natalja, vrouw van de waard
- Werchowjenski, politiemann
- Warwara Petrowna, tante van Shura
- Boris Demidov, vroegere baas van Warwara
- Dokter

Plaats van actie.

- Eerste scène : woning van Pjotr en zijn vader
- Tweede scène : in de gevangenis
- Derde scène : Schamel huisje van Elena Ivanova
- Vierde scène : Siberisch landschap
- Vijfde scène : Dwangkamp in Siberië
- Zesde scène : Het zomerhuisje van Petrov

Pauze

- Zevende scène : herberg (afspanning)
- Achtste scène : woning van Warwara Petrowna
- Negende scène : woning van Warwara Petrowna, een dag later
- Tiende scène : het (hersteld) zomerhuisje van Petrov

Een vindingrijk regisseur kan het stuk laten beginnen met de derde scène. De eerste en de tweede scène worden dan in flash-back gebracht. De dramatische spanning zou er zeker door verhogen : de eerste en de tweede scène eindigen immers op een climax. De derde scène is meer een "exposé". F. De Koninck.

Inleiding : Klank- en diaspel (Russische achtergrondmuziek)

"In het Oosten, ligt Rusland. 't Is een deel van de Sovjet-Unie, een onmetelijk land, het grootste van de wereld. In het noorden is het er steenkoud, in het zuiden stikheet. Het westelijk deel, met de hoofdstad Moskou, ligt in Europa. Het oostelijke deel, Siberië, ligt in Azië. Tegenwoordig zijn de anorme afstanden die je moet afleggen om van noord naar zuid of van oost naar west te komen niet meer zo'n bezwaar. Je neemt een straalvliegtuig.

Maar toen Pjotr nog een jongen was, ging dat anders. Toen ging je te paard, of met een wagentje getrokken door een paard. Of met een troïka, maar dat alleen als je heel rijk was. En soms was er een trein waar je mee kon gaan. Maar als je helemaal geen geld had, dan moest je lopen. Dat duurde zo lang, daar was geen beginnen aan.

Pjotr woonde met zijn vader in een klein dorpje, zo een 500 wersten ten zuiden van Moskou. Een werst is iets meer dan een kilometer. De vader heette Sergeï Andrejevitch, Pjotr was drie of vier jaar toen zijn moeder stierf. Hij had nooit goed begrepen wat je met een moeder moest doen. Hij had Sergeï Andrejevitch, en dat was meer dan genoeg.

Waar heb je een moeder voor nodig, als je vader, met opgestroopte mouwen voor de brede kachel, zulke machtige pannenkoeken kan bakken ?

En had Sergeï Andrejevitch niet zijn kolossale handen, waaronder je kan schuilen als onder de kap van een kooisluur ?

Pjotr was al veertien, en dus een man. Tenminste, dat zei zijn vader. Ze waren vrienden, Pjotr en Sergeï : dat kan je merken aan Pjotr, die 's zaterdags niet met de jongens van het dorp ging voetballen op het kerkplein, maar liever thuis bleef om zijn vader gezelschap te houden en een beetje te werken aan de houten fluit die hij aan het maken was. Want Pjotr kon geweldig goed fluit spelen.

Russische volksliedjes floot hij. Ook kon hij op zijn fluiten verschillende vogels nadoen. Hij was reuze-muzikaal, Pjotr. Jammer dat er niemand in het dorp was die hem les kon geven.

En Sergeï Andrejevitsch ? Veel geluk had hij niet gekend in zijn leven.

Zijn vader was een arme boer geweest. Ook had hij gewerkt bij vele bazen. Maar altijd was er iets misgegaan. Want Sergeï was trots en driftig. Als zijn baas hem een standje gaf, steeg het bloed naar zijn hoofd. Maar hij werkte hard. Hij werkte als een paard om voor Pjotr te verdienen wat hij nodig had.

1ste Scène.

Schamele woning van Sergeï en Pjotr. Sergeï vlecht een mand. Pjotr schaaft en blaast op zijn houten fluit. Na een poosje onderbreekt Sergeï het werk.....

SERGEI : Pjotr, weet jij wat een pathefoon is ?

PJOTR : Een pathé...watte ?

SERGEI : Een pathefoon !

PJOTR : Een stoomboot met drie pijpen ?

SERGEI : Mis.

PJOTR : Een wervelstorm op maandagmiddag ?

SERGEI : Mis.

PJOTR : Een paarse hagedis uit de Oeral ?

SERGEI : Je weet er geen bliksem van. Een pathefoon is een kastje waar muziek uitkomt.

PJOTR : Ah ja ! Een soort trekharmonika ?

SERGEI : Nee, je hoeft zelf niks te doen en er komt toch muziek uit. De muziek zit in een ronde zwarte plaat. Die plaat leg je op een schijf die ronddraait, een soort draaitafel. Met een slinger wind je die draaitafel op. Als de zwarte plaat gaat draaien komt er muziek uit.

PJOTR : Hoe weet jij dat allemaal vader ?

SERGEI : Ik heb het gelezen in de krant, vorig jaar. Ik heb ook gelezen wat zo een ding kost. Honderd roebel.

PJOTR : Dat kan ik me best inbeelden, zo een toverapparaat. Die pattépattoons zijn natuurlijk alleen voor rijke mensen.

SERGEI : Niet pattépattoon, maar pathefoon ! En je hebt het weer mis. Toen ik dat las, dacht ik : dat zou iets voor Pjotr zijn. Dan hoort hij allerlei muziek, van beroemde componisten als Mozart en Brahms. Die muziek heb ik vroeger gehoord toen ik in Moskou werkte. 't Is prachtige mooie muziek. Ik dacht dat zou Pjotr moeten kunnen nafluiten. En toen ben ik gaan sparen. Iedere keer een roebel. Zie je dit zakje ? Gisteren heb ik er de laatste roebel ingedaan. 't Zijn er nu precies honderd.

PJOTR : Sergeï Andrejevitch, je bent ziek in je hoofd.

SERGEI : Pjotr Sergejevotch, luister als een gehoorzame zoon naar je vader. Neem dit zakje met roebels en ga naar Voronej. Daar kun je zo een pathefoon kopen. 't Is drie uur lopen. Je

kunt tegen donker weer terug zijn.

PJOTR : Maar dat is al te gek. Laten we er een koe voor kopen, vader.

SERGEI : Geen koe ! Een pathefoon ! Je hebt nog nooit een cadeau van mij gehad. Nu krijg je een pathefoon. Basta !

PJOTR : Maar vader, met zoveel geld naar Voronej trekken. Er zijn zoveel vagebonden.

SERGEI : Bind die beurs vast op je buik en trek je kale kiel aan. Die vagebonden zullen je dan heus niet voor een rijkaard houden. Ik ga nog wat hout hakken in het bos. Ik verwacht hopen sneeuw nog tegen deze avond. Schiet maar wat op dat je nog tijdig thuis bent. In orde, Pjotr Sergejevotch ?

PJOTR : Als jij het zegt vader.

(Vader met hakbijl af)

(Pjotr maakt zich nu klaar voor de tocht. Hij neemt een koord en windt die om zijn middel. Dan zoekt hij een paar schoenen zet een pet op. Op het ogenblik dat hij de beurs aan zijn middel wil bevestigen, komt Nikolai, de marskramer, binnen. Hij zet zijn kast met kammetjes en schoenveters op de tafel.)

NIK. : Zozo, ga je op reis, vadertje ?

PJOTR : (Vertrouwt het spelletje niet)

Wij hebben nu niets nodig, man. Probeer elders je geluk.

NIK. : Dat zal ik dan eerst aan Sergei Andrejevitch vragen.

Waar is hij ?

PJOTR : Hij is hier niet. Hij is in het bos, hout hakken, omdat hij sneeuw verwacht.

NIK. : Zozo, dan zal hij nog een tijdje wegblijven, is het niet ? (Dreigender) Wat heb je daar te verbergen, kereltje ?

PJOTR : (Schichtig) Ik ? Ik heb niets te verbergen. En ik zeg je dat we niks nodig hebben. Hoepel op, hoor je.

NIK. : En wat hou jij daar zo stevig vast ? Toch geen geld hé ? (Doet gebaar) (komt dichterbij. Pjotr wijkt)

PJOTR : Geld ? Ben je nou helemaal ? Waar zouden wij geld vandaan hebben ?

(Terwijl hij Nikolai ontwijkt, rammelt het geld in de beurs)

NIK. : Je hebt die beurs toch niet gestolen hé, kereltje ?

Kom, kom, Nikolai mag toch wel even kijken ?

PJOTR : Blijf er af. Je hebt er niets mee te maken. Blijf er af, gemene dief.

(Er ontspant zich nu een gevecht, waarbij Pjotr wel op zijn vader roept, maar hij kan niet buiten geraken. Na wat heen en weer gesleur valt Pjotr plots achterover op een stoel waarbij hij uit zijn wenkbrouw begint te bloeden. Nikolai heeft de beurs te pakken gekregen. Op dat moment komt Sergeï binnen gelopen. Wanneer hij zijn half-versufte bebloede zoon ziet en dan de beurs in de handen van Nikolai, gaat hij deze als een gek te lijf. Deze probeert zich nog te verontschuldigen ("Laat het mij uitleggen Sergei") maar te laat...Sergei slaat en slaat Na een poosje staat Pjotr op en komt tussenbeide)

PJOTR : Vader, vader ! Stop ermee/

(uitgeput staat Sergeï op. Pjotr bekijkt Nikolai)

PJOTR : Sergeï, vader, wat heb je gedaan ?

SERGEI : Ik denk, dat ik wat te hard geslagen heb. Hoe is het met jou ?

PJOTR : Niets ergs. Ik ben met mijn wenkbrauw tegen de kant van de tafel gevallen.

SERGEI : Even dacht ik....

PJOTR : Vader, zou Nikolai....?

SERGEI : (Buigt zich over het lichaam) Ik vrees van wel. Kom Pjotr, we moeten gaan.

PJOTR : Waarheen moeten wij gaan, vader ?

SERGEI : Naar de politie. (Sergeï trekt een overjas aan. Pjotr raapt ondertussen de gevallen roebels op)

SERGEI : Kom, Pjotr.

(Beiden af)

D O E K .

2de Scène.

(Stefan zit reeds opgesloten in de cel. Zware stappen van gevangenisbewakers komen dichterbij. Men hoort het zware gedreun van het ontgrendelen. Sergeï wordt bij Stefan opgesloten)

BEWAKER : Hier. Nog wat gezelschap ! De dagen zullen nu wat korter zijn.

STEFAN : Ik heb de maling aan je geintjes man !

BEWAKER : Nog één weekje geduld, en je bent van alle geintjes verlost.

(Lacht zwaar, bewaker af)

STEFAN : Maak het je gemakkelijk.

SERGEI : Dank je. Maar ik ben niet veel gewend.

STEFAN : Des te beter voor jou. Op veel luxe moet je hier niet rekenen.

(stilte)

SERGEI : Ik vind het al een hele luxe dat ik niet meer alleen in een cel zit.

STEFAN : Vertel je geschiedenis !

SERGEI : Vertel je geschiedenis ?

STEFAN : Wel ja ! Hoe ben je hier terecht gekomen ? Of...vertel je 't niet graag ? (stilte)

SERGEI : Ik heet Sergei Andrejevitch, ik ben een arme boer uit een plaatsje bij Voronej. Ik heb een man doodgeslagen, omdat hij mijn zoon bedreigde. 't Is mijn enige zoon. Hij is veertien jaar en heet Pjotr. Mijn vrouw is al elf jaar dood.

STEFAN : Wanneer word je berecht ?

SERGEI : Dat weet ik niet.

STEFAN : Heb je een advocaat ?

SERGEI : Wat is dat, een advocaat ?

STEFAN : Dat is een man die je verdedigt tegenover de rechter.

SERGEI : Dat weet ik niet, ik meen van niet.

STEFAN : Is je zoon al bij je geweest.?

SERGEI : Nog niet. Ze zeggen dat ze hem zullen schrijven. Maar 't is nu al drie weken. En nu ik weer ergens anders ben terecht gekomen...

STEFAN : Je wordt dus behandeld als een stuk hout ? Je wordt als een stuk hout in een hok gegooid. Je weet niets, je mag niets, je hebt geen rechten, je hebt geen gevoel, je doet er niet toe !

SERGEI : Ik heb een man vermoord !

STEFAN : Je hebt vooral geen geld ! Je bent arm. Je hebt geen machtige vrienden. Je bent niet op de hoogte van je rechten als staatsburger.

SERGEI : Daar heb ik nooit zo over gedacht.

STEFAN : Ik dat land zijn twee soorten mensen : bezittenden en niet-bezittenden. Rijken en armen. Tussen die twee soorten is net zo een groot verschil als tussen een vos en een konijn, als tussen een leeuw en een hertejong. Als tussen een heer en een slaaf.

SERGEI : Bent U revolutionair ?

STEFAN : Mijn naam is Stefan. Ik strijd voor de rechten van de verdrukten en de verstotenen, mensen zoals jij. Ik geloof in de gelijkheid van alle mensen.

SERGEI : Waarom zit U hier ? Wat hebt U gedaan ?

STEFAN : Wat ik gedaan heb ? Ik heb pamfletten geschreven, waarin ik de goddeloosheid van de rijken aan de kaak heb gesteld. Ik heb redevoeringen gehouden, waarin ik het volk heb opgeroepen om zich tegen de verdrukking van de bezittenden te verzetten. Ik heb de revolutie gepredikt. Ik heb bommen gegooid in de huizen van de machtigen. Ik heb mijn revolver leeggeschoten op hoge politiebeambten. Ik heb de rijken gehaat met alle haat die een man kan opbrengen.

Mijn vrouw, Shura, heeft steeds met mij meegewerkt. Gelukkig hebben ze haar nog niet te pakken gekregen.

SERGEI : Wat krijg je voor straf ?

STEFAN : Heb je de bewaker niet begrepen ? Vandaag over één week, 's morgens om zeven uur, word ik opgehangen op de binnenplaats. Tenzij...

SERGEI : Tenzij...

STEFAN : Tenzij ik kan ontsnappen.

SERGEI : Ontsnappen ? Dat is onmogelijk uit deze gevangenis.

STEFAN : Misschien niet. Kijk eens wat ik hier heb.

(Haalt een zelf gemaakte pop uit zijn strozak)

Wekenlang heb ik de helft van het beetje brood dat wij krijgen uit mijn mond gespaard om er dit hoofd van de kneden. Iedere dag heb ik het bevochtigd en de opkomende schimmel eraf gewreven. Dit hoofd zal mij buiten de gevangenis brengen, als je me tenminste wilt helpen, Sergei Andrejevitch.

SERGEI : Ben je helemaal ? Als ik meewerk aan de ontvluchting van een ter dood veroordeelde, hoef ik helemaal niet te rekenen op enige strafvermindering bij mijn eigen berechting. Ik ga mijn eigen niet de strop omdoen voor een wildvreemde anarchist.

STEFAN : Bedenk dat je het doet voor het verdrukte deel van je volk, het deel waar jij bijhoort !

SERGEI : (Twijfelt) Als ik het zou doen, zou ik het voor jou doen, je lijkt me eerlijk en oprecht en niet voor je zogenaamde heilige zaak.

STEFAN : 't Effect is hetzelfde.

SERGEI : Ach, laat mij. (Gaat op zijn brits liggen)

STEFAN : Jammer, 't was mijn enige kans.

(Stilte. Na een poos vraagt Sergei van op de brits)

SERGEI : En hoe zou je willen weggkomen ?

STEFAN : (grijpt de kans) Iedere middag worden wij op de binnenplaats gelucht. Wanneer wij door de gangen van de gevangenis worden teruggevoerd naar onze cellen, hebben de bewakers geen overzicht. Hiernaast is een donkere nis.

Daar kan ik mij in verbergen? Pas als iedereen binnen is, komt de bewaker de celdeur sluiten. Van aan de deur roept hij de naam, zonder te kijken. Als jij nu op het roepen van mijn naam iets mompelt, nadat je die kop op mijn brits geleefd hebt, dan gaat die bewaker zo maar verder. De rest zoek ik zelf wel uit. Stil, ze zijn daar. 't Is nu het ogenblik. (Bewaker roept : "Vooruit, naar buiten !!") (Gevangenen worden nu gelucht. Beiden stappen buiten. Lichten even uit - dan weer aan wanneer Sergei alleen binnenkomt. Hij zet zich dadelijk aan het werk. Nauwelijks is hij klaar of de deur wordt gegrendeld.)

BEWAKER : Sergei Andrejevitch ?

SERGEI : Present.

BEWAKER : Stefan Alexandrovitch ?

SERGEI : (mompelt) Present.

(Men hoort een vuistslag en gestommel voor de celdeur van Sergei. Lichten doven. Sergei legt zich neer op de brits. Even later gaan de lichten weer op. Bewakers stormen de celdeur binnen.)

BEWAKER : Zeg op ! Wat is zijn adres in Moskou ? Waar is hij heen ? Wie kent hij hier ?

SERGEI : Weet ik niet.

BEWAKER : (slaat Sergei)

Zeg op, boerenpummel !

SERGEI : Maar ik zeg je dat ik het niet weet !

(Sergei wordt naar buiten gesleurd. Men hoort de bewakers schelden en slaan, terwijl het hoofd van de bewaking de cel nauwkeurig onderzoekt. Na een poosje wordt hij bloedend in zijn cel geduwd)

BEWAKER : Dat kost hem tien jaar Siberië, reken maar. Breng hem onmiddellijk weg voor ondervraging.

(Bewakers brengen hem buiten. Van achteraan in de zaal gestommel Pjotr is daar, maar wordt door twee bewakers tegengehouden.)

PJOTR : Sergei, Vader !!

(Sergeï richt zich verdwaasd op)

PJOTR : Sergei !! Hier !!

SERGEI : Pjotr ! Zorg goed voor jezelf. Ik word naar Siberië gestuurd !

PJOTR : Vader !! Ik kom naar je toe !! Ik kom ook naar Siberië !!

(Deur valt dicht. Sergeï is weg)

D O E K .

3de Scène.

(Schamel boerderijtje van Ivanova. Ze herstelt kleren. Er wordt geklopt. Ze maakt de deur open)

IVAN. : Wie daar ?

PJOTR : Pjotr, Mevrouw. Ik kom uit Voronej. Mag ik alstublieft in het hooi slapen.

IVAN. : (opent de deur) Maar jongen toch ! Je ziet zo wit als een rietpluim. Kom eens direct bij de kachel zitten. (legt zijn spullen af)

IVAN. : Kom, zet u hier. Daar zat mijn man altijd. Hij is pas overleden. Ik heb nog wat vissoep over, of heb je liever warme geitemelk.

PJOTR : Dank je - Warme melk graag.

IVAN. : Hoe heet je, kereltje ?

PJOTR : Ik ben Pjotr Sergejevitch. Ik kom uit een dorp bij Voronej. Mijn vader is verbannen naar Siberië. Ik ga naar hem toe.

IVAN. : Naar Siberië ? En waar is je moeder ?

PJOTR : Dood. Ik heb haar nooit gekend.

IVAN. : Och arme. Maar je kunt toch nooit de Siberische winter intrekken ? Je gaat een zekere dood tegemoet.

PJOTR : Ik moet naar Sergei Andrejevitch, mevrouw. Ik ben al bijna in Novgored. Eerst ben ik naar Moskou getrokken.

IVAN. : Hoe ben je daar geraakt ?

PJOTR : Met de trein vanuit Voronej.

IVAN. : Had je dan geld ?

PJOTR : Ja, Honderd roebel. Vader had ze voor mij gespaard om er een pattépattoon mee te kopen. Maar het is er niet van gekomen. Voor een paar kopeken huurde ik in Moskou een zolderkamer maar mijn vader heb ik er nauwelijks gezien. Hij is van Moskou naar Siberië gestuurd. Ik heb dan maar een landkaart gekocht.

IVAN. : Maar Siberië ligt wel 5000 werst ver !

PJOTR : Dat weet ik. Maar als ik alle dagen veertig werst afleg dan ben ik daar na 125 dagen. Dat is ruim 4 maanden. Eind februari ben ik daar dan.

IVAN : Veertig werst per dag ? Is dat niet wat optimistisch ?

PJOTR : Misschien wel. Vandaag heb ik maar 20 werst afgelefd. Maar ik heb een blaar op mijn voet.

IVAN. : Wel jongen, moed heb je wel.

PJOTR : (neemt zijn landkaart) Kijk, ik ben nu hier. Over 10 dagen kan ik in Novgorod geraken. Daar loopt een spoorlijn. Van daar moet ik naar Wjatskije Poljany. Dan ben ik weer 500 werst dichter bij vader. Maar in Novgorod moet ik eerst nog een job vinden. Anders kan ik mijn trein niet betalen.

IVAN. : Maar je had 100 roebel toen je vertrok. Heb je die allemaal opgemaakt ?

PJOTR : Neen, daar is eigenlijk een vreemd verhaal aan verbonden.

IVAN. : Je maakt me nieuwsgierig.

PJOTR : Dat zolderkamertje in Moskou was zeer armzalig. Ik kon de deur niet eens op slot doen. Daarom verstopte ik mijn bankbiljetten in een krant achter een balk...

IVAN. : De rest kan ik al raden, je bent bestolen.

PJOTR : Ja en neen.

IVAN. : Nu spreek je in raadsels.

PJOTR : Welja, de ratten hebben mijn roebels opgepeuzeld.

IVAN. : Niet waar ?! Maar jongen toch, dat is om te huilen.

PJOTR : Dat meende ik ook te doen.

IVAN. : Eigenlijk was het wel dom van jou, om dat geld in een krant te wikkelen. Maar die ratten waren ook niet van de slimste : voor dat geld had je ze een teil vol spek kunnen kopen.

PJOTR : Niemand heeft er wat aan gehad. En nu zit ik zonder geld. Daarom die job dus.

IVAN. : En daarna ? In de winter ligt Siberië dik onder de sneeuw het vriest er zo tot 40 graden. Uitgehongerde groepen wolven komen tot dicht bij de dorpen. De nachten zijn lang, de dagen zijn kort en er is soms honderden werst lang geen huis te vinden. Dat red je niet, mijn jongen.

PJOTR : Ik red het wel.

IVAN. : Hier, drink die kop melk leeg. Laat mij ondertussen die voet van jou eens bekijken. (Pjotr trekt zijn beslijkte schoen en kous uit : zijn voet is zo zwart als roet)

Maar jongen toch, je hebt je voet helemaal stuk gelopen. En hoelang is het geleden dat je je gewassen hebt ?

PJOTR : Maar 't is zo koud.

IVAN. : En 't water te nat zeker ?

(Ivan. neemt een emmer met water een washandje en andere kousen !)

Jongen toch, hoe heb je daar zo lang kunnen op lopen ? (Ivan. verzorgt de voet. Pjotr kreunt soms. Ivan. wil hem van de pijn afleiden)

IVAN. : Is je vader voor lang verbannen ?

PJOTR : Ik weet het niet. In Moskou heb ik hem maar van ver kunnen zien. Ik kreeg de kans niet om hem te spreken. Maar ik denk het wel. Hij heeft.....(Pjotr zwijgt)

IVAN. : (Na wat wachten) Hij heeft....? (Pjotr zwijgt nog)

Nou, als je 't niet graag zegt, hoeft het voor mij niet. Maar soms doet het een mens goed, zijn hart eens te luchten.

PJOTR : (Na wat wachten) Hij heeft....(dan snel) Hij heeft een man doodgeslagen. (Ivan. verschrikt. Dan Pjotr weer snel) Maar het was een ongeluk. Mijn vader is heel sterk, sterker dan hij zelf weet. Hij had 100 roebel gespaard om mij een muziekdooos te kunnen kopen. Maar toen kwam er een marskramer bij ons thuis : hij wou dat geld stelen en toen hij dat geld in zijn handen had, toen kwam mijn vader net binnen. Mijn vader sloeg en sloeg en sloeg...(Pjotr is ontroerd)

IVAN. : En gebeurde dat bij jullie thuis ? (Pjotr knikt)

Daarvoor kan hij toch niet zo zwaar veroordeeld zijn ?

PJOTR : Ik begrijp het ook niet. De meester uit het dorp had me verteld dat er heel wat verzachtende omstandigheden zouden pleiten en dat mijn vader niet al te lang in Moskou zou opgesloten worden. (stilte)

PJOTR : Woon jij hier alleen ?

IVAN. : Nu wel ja, Mijn man is deze winter overleden. Een longontstekang.

PJOTR : Heb je geen kinderen ?

IVAN. : Kinderen ? Neen, Vroeger...

PJOTR : Vroeger ?

IVAN. : Het is niet belangrijk. (schudt a.h.w. dit gesprek van zich af) Is je melk al leeggedronken ?

PJOTR : Neen. (Pjotr drinkt de melk gulzig leeg)

IVAN. : Smaakt het ?

PJOTR : En of. De laatste weken heb ik het alleen met water moeten stellen.

IVAN. : Ziezo, dat ziet er al heel wat beter uit. Nu ga ik eerst die schoenen van jou borstelen. (Af in keuken. Pjotr neemt zijn